

Aan de gemeenteraden in IJsselland en
Provinciale Staten van Overijssel

Zwolle, 8 juli 2026

Betreft: reactie van het dagelijks bestuur op zienswijzen ontwerpbegroting 2027

Geachte raadsleden en Statenleden,

Op 18 april 2026 hebben wij onze ontwerpbegroting 2027 aan u voorgelegd om u in de gelegenheid te stellen uw zienswijze daarover naar voren te brengen. In deze brief reageren wij op de ingekomen zienswijzen en informeren wij u over het vervolg.

Woord vooraf

Voordat we reageren op de ingekomen zienswijzen, willen we benadrukken dat wij ten volle beseffen dat veel gemeenten voor lastige keuzes worden gesteld, omdat krimpende financiële middelen op gespannen voet staan met het uitvoeren van alle belangrijke taken die een gemeente heeft. Eén van die belangrijke taken is het beschermen en bevorderen van een veilige, gezonde en duurzame fysieke leefomgeving. Een taak waarvoor Omgevingsdienst IJsselland (hierna: ODIJS) in het leven is geroepen.

Met oog voor de lastige financiële situatie van gemeenten, doen wij er als ODIJS alles aan om de aan ons beschikbaar gestelde middelen op (kosten)efficiënte wijze in te zetten, zodat we een maximaal rendement kunnen behalen voor de 11 gemeenten in IJsselland en de provincie Overijssel.

Tegelijkertijd is het voor ODIJS ook de realiteit dat de hoeveelheid middelen die beschikbaar wordt gesteld onvoldoende is om te kunnen voldoen aan de robuustheidseisen die gelden voor omgevingsdiensten.

Wij zijn dan ook verheugd te mogen constateren dat alle gemeenteraden in IJsselland en Provinciale Staten van Overijssel de noodzaak zien van een robuuste omgevingsdienst in IJsselland en dat nagenoeg alle gemeenteraden en Provinciale Staten dit ook vertalen in het beschikbaar stellen van de benodigde structurele financiële middelen.

OD IJsselland
Lübeckplein 2
8017 JZ Zwolle
Postbus 40252
8004 DG Zwolle
088 525 10 50
info@odijsselland.nl
www.odijsselland.nl

KVK 68066805
BTW NL857287722B01
IBAN NL23 BNGH 028 51 72 956
BIC BNGHNL26

Reactie op zienswijzen

We hebben zienswijzen ontvangen van de gemeenteraden van Ommen (d.d. 22 juni 2026), Olst-Wijhe (d.d. 18 juni 2026), en Staphorst (d.d. 30 juni 2026). Hieronder hebben we deze zienswijzen samengevat en onze reactie daarop gegeven. De volledige zienswijzen zijn als bijlage bij deze brief gevoegd.

Samenvatting zienswijze gemeenteraad Ommen

De gemeenteraad van Ommen onderschrijft het belang van een goed functionerende omgevingsdienst en een solide uitvoering van de wettelijke taken. Wel ziet de raad van Ommen aanleiding om enkele aandachtspunten mee te geven en verzoekt deze te betrekken bij de verdere besluitvorming over de begroting 2027 en toekomstige financiële stukken. Samengevat geeft de raad van Ommen de volgende aandachtspunten mee:

- 1. Maak de verdeelsleutel inzichtelijk in de jaarstukken;*
- 2. Onderbouw in de begroting 2027 waarom voor het 'rode spoor' uitgegaan wordt van € 638.000 in plaats van € 500.000;*
- 3. Geef in de begroting 2027 een nadere toelichting op het budget van € 100.000 voor een meetprogramma en geef inzicht in eventuele vervolglasten of structurele effecten;*
- 4. Zorg voor tijdige aanlevering van begrotingsstukken, inclusief een voldoende uitgebreide toelichting bij nieuwe of gewijzigde posten.*

Reactie op zienswijze gemeenteraad Ommen

Wij zijn blij dat de gemeenteraad van Ommen het belang van een goed functionerende omgevingsdienst en solide uitvoering van wettelijke taken onderschrijft. De raad van Ommen doet enkele suggesties voor de begroting 2027 en toekomstige financiële stukken. Wij bedanken de gemeenteraad van Ommen voor de gedane suggesties en zullen deze verwerken. Concreet betekent dit dat wij:

1. De verdeelsleutel inzichtelijk zullen maken in toekomstige jaarstukken;
2. In de begroting 2027 onderbouwen waarom voor het 'rode spoor' uitgegaan is van € 638.000 in plaats van € 500.00; In het kort komt het erop neer dat het initiële bedrag voor het rode spoor van € 500.000 gebaseerd is op het prijspeil van 2025. Bij de doorrekening van de ontwerpbegroting 2027 zijn de loon- en prijscompensaties van de afgelopen jaren meegenomen. Daarmee is het bedrag uitgekomen op € 638.107;
3. In de begroting 2027 een nadere toelichting geven op het budget van € 100.000 voor een meetprogramma en eventuele vervolglasten of structurele effecten daarvan;
4. Net als andere jaren tijdig de begrotingsstukken aanleveren en extra aandacht zullen hebben voor de toelichting op nieuwe of gewijzigde begrotingsposten.

Samenvatting zienswijze gemeenteraad Olst-Wijhe

De raad van Olst-Wijhe spreekt waardering uit voor de inzet van de ODIJS op het beschermen en bevorderen van een veilige, gezonde en duurzame fysieke leefomgeving. Daarnaast bedankt de raad het bestuur van ODIJS voor haar inspanningen om een structurele financiële bijdrage te krijgen van het Rijk. Gelet op het feit dat het Rijk daar niet toe genegen is en gelet op de moeilijke financiële opgave van Olst-Wijhe, roept de raad op tot een kritische reflectie op de financiële uitgangspunten. Om die reden heeft de gemeenteraad van Olst-Wijhe besloten tot het indienen van een zienswijze.

Samengevat geeft de raad van Olst-wijhe de volgende aandachtspunten mee:

- 1. Maak de gehanteerde verdeelsleutel en de financiële doorwerking per gemeente inzichtelijk in de ontwerpbegroting 2027 en de jaarstukken;*
- 2. De raad van Olst-Wijhe is van mening dat de meerjarenraming posten bevat waarvan de structurele omvang en noodzaak nog onvoldoende zijn onderbouwd, zonder te duiden welke posten het betreft. Gelet op de financiële uitdaging waarvoor de raad van Olst-Wijhe zich gesteld ziet, verzoekt zij om inzichtelijk te maken welke concrete alternatieven en afwegingsmogelijkheden binnen de begroting voor 2027 aanwezig zijn en welke gevolgen deze hebben voor de uitvoering van de (basis)taken van de ODIJS;*
- 3. Tot slot geeft de raad van Olst-Wijhe een aandachtspunt voor de toekomst mee inzake planning, toelichting en tijdigheid van de stukken en uit daarbij de wens dat de ontwerpbegrotingen van de drie GR-en (GGD, Veiligheidsregio en ODIJS) gecoördineerd worden aangeboden aan de raden en Staten.*

Reactie op zienswijze gemeenteraad Olst-Wijhe

De waardering van de gemeenteraad van Olst-Wijhe voor onze inzet doet ons enorm goed. Daarnaast doet het ons deugd dat de raad van Olst-Wijhe oog heeft voor de inspanningen die het ODIJS-bestuur verricht heeft om een structurele financiële bijdrage van het Rijk te krijgen.

Voordat we reageren op aandachtspunten die de raad van Olst-Wijhe ons meegeeft, benadrukken we nogmaals dat wij ten volle beseffen dat veel gemeenten voor lastige keuzes worden gesteld, omdat krimpende financiële middelen op gespannen voet staan met het uitvoeren van alle belangrijke taken die een gemeente heeft. Met oog voor de lastige financiële situatie van gemeenten, doen wij er als ODIJS alles aan om de aan ons beschikbaar gestelde middelen op (kosten)efficiënte wijze in te zetten, zodat we hiermee een maximaal rendement kunnen behalen voor onze deelnemers.

Dat gezegd hebbende, merken wij in reactie op de zienswijze het volgende op:

1. Overeenkomstig de wens van de raad van Olst-Wijhe maken wij de gehanteerde verdeelsleutel en de financiële doorwerking daarvan inzichtelijk in definitieve begroting 2027 en de toekomstige jaarstukken;

2. Wij gaan graag met de raad van Olst-Wijhe in gesprek om gezamenlijk te achterhalen welke wensen de raad heeft inzake het onderbouwen van posten uit de meerjarenraming. Daarnaast begrijpen wij de oproep van de gemeenteraad van Olst-Wijhe om te zoeken naar structurele ruimte in de begroting. We kunnen echter niet anders dan constateren dat die ruimte er niet is zonder risico op een dienst die functioneert onder het wettelijk vereiste minimumniveau en niet voldoet aan robuustheidseisen. De raad mag erop vertrouwen dat wij een kostenefficiënte uitvoering van onze taken hoog in het vaandel hebben staan en daarop sturen;
3. Hoewel wij onze stukken op tijd aanleveren, zijn wij bezig om onze P&C-cyclus verder te stroomlijnen en daarbij zullen wij zeker oog hebben voor aandachtspunten die raden en Staten ons meegeven. Dat stroomlijnen doen we ook samen met de twee andere regiobrede GR-en, namelijk GGD IJsselland en Veiligheidsregio IJsselland. Dit jaar hebben we onze kaderbrieven gezamenlijk aangeboden aan raden en Staten. De afspraak was om dit ook met de ontwerpbegrotingen te doen, maar dat is dit jaar helaas niet gelukt door een onverwachte ontwikkeling bij één van de andere organisaties. Wij streven er nadrukkelijk naar om volgend jaar ook onze ontwerpbegroting gezamenlijk met GGD en Veiligheidsregio aan te bieden.

Samenvatting zienswijze gemeenteraad Staphorst

De gemeenteraad van Staphorst onderkent dat ODIJS voor de moeilijke opgave staat om te voldoen aan de robuustheidscriteria en heeft daarom begrip voor de gevraagde verhoging in de bijdrage. Gelet op de financiële positie van Staphorst plaatst de raad echter ook kanttekeningen en wijst ze daarbij op de lastige keuzes die raad en college moeten maken.

De ontwikkelroute naar een robuuste ODIJS kent twee sporen: het blauwe spoor (lees: het actualiseren van vergunningen en het herstellen van de balans in de toezichtscapaciteit) en het rode spoor (lees: voldoen aan het landelijke robuustheidsniveau voor strafrechtelijke handhaving en bodemtoezicht, het instellen van een structureel innovatiebudget van 1% van de begroting en het ophogen van het opleidingsbudget tot 3% van de loonsom). De gemeenteraad van Staphorst maakt in haar zienswijze eveneens dit onderscheid.

De raad van Staphorst geeft een positieve zienswijze af voor het blauwe spoor en stemt dan ook in met de structurele financiering daarvan. De raad ziet wel graag een voorstel tegemoet voor de verrekening van voordelen op overhead (verschil vaste bijdragen gemeenten en de werkelijke overheadkosten) met de deelnemersbijdrage.

Ten aanzien van het rode spoor is de raad van Staphorst van mening dat de Rijksoverheid extra criteria stelt. De raad wil alleen instemmen met het rode spoor als het Rijk daarvoor voldoende middelen beschikbaar stelt. Nu dit tot op heden niet het geval is, stemt de gemeenteraad van Staphorst niet in met het rode spoor.

Tot slot bedankt de raad van Staphorst ons voor de duidelijke jaarstukken en de duidelijke ontwerpbegroting 2027.

Reactie op zienswijze gemeenteraad Staphorst

Wij zijn verheugd met het feit dat de gemeenteraad van Staphorst instemt met het blauwe spoor van onze ontwikkelroute naar een robuuste OD IJsselland. Voor wat de kanttekening daarbij inzake het verrekenen van de overhead betreft, merken wij het volgende op. Als een voordeel op de overhead leidt tot een positief rekeningresultaat en het weerstandsvermogen van de dienst voldoende hoog is, dan keert ODIJS dit positieve rekeningresultaat uit aan haar deelnemers.

Ten aanzien van zienswijze over het rode spoor merken wij op dat wij ons kunnen voorstellen dat de raad de indruk krijgt dat het Rijk omgevingsdiensten extra eisen oplegt, zonder daar een structurele financiële bijdrage bij te leveren. Toch verdient dat beeld over het Rijk wel enige nuance. Hoewel het Rijk overweegt om de robuustheidscriteria voor omgevingsdiensten bij wet vast te leggen, hebben VNG en IPO ook aan de basis gestaan van het ontwikkelen van de robuustheidscriteria, hebben zij deze criteria onderschreven en spannen zij zich maximaal in voor de realisatie ervan. Het Rijk, IPO en VNG hebben samenwerkingsafspraken gemaakt over de benodigde verbetering van het stelsel van vergunningverlening, toezicht en handhaving. De eisen zijn dus niet alleen door het Rijk opgesteld en er ligt een deugdelijke, inhoudelijke onderbouwing aan ten grondslag. Dit neemt niet weg dat een afvaardiging van het ODIJS-bestuur zich maximaal ingespannen heeft om het Rijk te bewegen tot een structurele financiële bijdrage aan het rode spoor, maar helaas zonder het gewenste resultaat.

Hoe nu verder

Wij stellen het algemeen bestuur (AB) voor om de begroting 2027 te wijzigen ten opzichte van de ontwerpbegroting 2027 door:

1. De gehanteerde verdeelsleutel en de financiële doorwerking daarvan per deelnemer inzichtelijk te maken;
2. Nadrukkelijker te onderbouwen waarom voor het 'rode spoor' uitgegaan is van € 638.000 in plaats van € 500.000;
3. Een nadere toelichting te geven op het structurele budget van € 100.000 voor een meetprogramma en eventuele vervolglasten of structurele effecten daarvan.

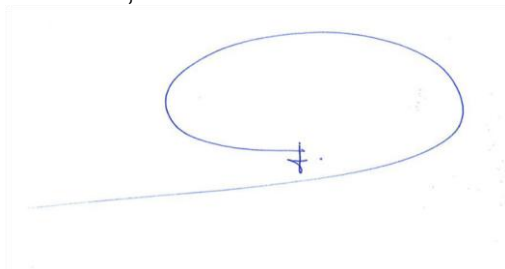
In haar vergadering van 2 september 2026 neemt het AB een definitief besluit over het vaststellen van de begroting 2027. De ingekomen zienswijzen en onze reactie daarop maken onderdeel uit van het voorstel aan het AB. Ieder AB-lid heeft in de vergadering één stem. Voor het vaststellen van de begroting is drie vierde meerderheid van de stemmen nodig.

Nadere informatie

Mocht u als gemeenteraad, de Staten en/of college meer informatie wensen of op een andere wijze geïnformeerd willen worden, dan vragen wij u vriendelijk om contact op te nemen met de directiesecretaris van onze dienst, de heer J.H. (Jurjen) Bos. Hij is bereikbaar via: info@odijsselland.nl en/of 088 – 525 10 50.

Namens het dagelijks bestuur van Omgevingsdienst IJsselland,

voorzitter,

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, loopy 'M' followed by a horizontal line and a small cross-like mark.

Maarten Offinga

secretaris,

A handwritten signature in blue ink, featuring a large, stylized 'J' followed by a horizontal line and a small loop.

Jan Dirk Nijkamp

Bijlage(n)

- zienswijze gemeenteraad Ommen;
- zienswijze gemeenteraad Olst-Wijhe;
- zienswijze gemeenteraad Staphorst.